

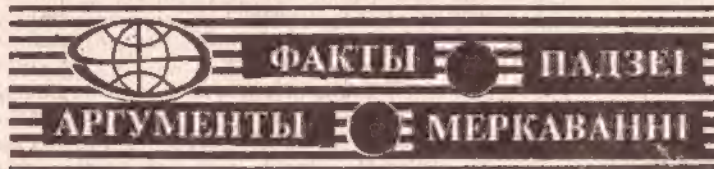
МІНСКІЯ ПРАДА

Газета заснавана
1 лістапада 1950г.

Чацвер, 7 ліпеня 1994 года

№ 70 (10770)

Цана 200 руб.

Новы завод будматэрыялаў

У Мінску ўступіў у строй новы завод-аўтамат, які будзе вырабляць да 100 мільёнаў цаглянага ў год. А ўсяго тэрмін эксплуатацыі яго разлічаны не менш чым на 25 гадоў.

На заводзе ўстаноўлена тэхналагічнае абсталяванне амерыканскай фірмы "Бессер" — лідэра машынабудавальнай і прамысловай індустрыі ў краінах сусветнага машынабудавання.

якая паставіла ў 86 краін свету больш як 2.500 выбаршасавальных машын і тэхналагічных ліній. У Мінску на заводзе будматэрыялаў будзе выпускацца аблічавыя блокі, тратуарная і аблічавая плітка — усяго больш як 500 тыпаразмераў, рознай колеравай гамы. Гэта стала магчымым дзякуючы сучаснаму беларуска-амерыканска-канадскаму прадпрыемству "Бессер-Беларусь", якое заснавана ў лютым 1992 года.

Беларускаму пакупніку будзе прапанаваны будаўнічы матэрыял высокай якасці па сусветных стандартах.

(Наш кар.)

"Дока-хлеб" у Салігорску

Гэта на рэкламе чалавек, які звязваў з "Дока-хлебам", папівае гарэлку і закусвае чырвонай ікрой. А які лёс чакае гэты прадукт у горадзе шахцёраў — яшчэ не вядома. Але як бы там ні было, камерцыйная фірма "Элітар" вырашыла адкрыць тут п'якарню "Дока-хлеб". Вядома, бохан не будзе каштаваць трыста рублёў, бо камерсанты на гэтую прадукцыю не атрымаюць датацыю, як хлебаводы. Значыць, стаўку трэба рабіць на высокую якасць і мінімальныя затраты.

Фірма прадстаўлена памішаннем, якое яшчэ летась займала сумеснае прадпрыемства "Пінгвін" — тут выраблялася марожанае. Але прадпрыемства не прыжылося ў горадзе, фінансавыя праблемы прымушлі яго спыніць сваю дзейнасць.

(Наш кар.)

В пользу человека

Движение за демократию, социальный прогресс и справедливость вытеснило с обращения к гражданам Республики Беларусь. В обращении подчеркивается, что нет таких проблем, которые при желании не могли бы решить существующие органы власти. Так зачем устраивать дорогостоящие выборы.

ДПС видит выход из такого положения в том, чтобы 10 июля похоронить президентство. В этот день прийти на избирательные участки и вычеркнуть в бюллетене фамилию кандидата.

милли своих кандидатов и тем самым сказать "нет" авторитарной президентской власти, а осебно избрать представителей рабочих, крестьян и трудовой интеллигенции в Верховный Совет и местные органы власти и в корне изменить нынешнюю политику в пользу человека труда.

ДПС обратилось к В.Кебичу и А.Лукашэнку с просьбой выдвинуть свои кандидатуры и внести в Верховный Совет предложение об упразднении в республике института президентства.

(Наш корр.)

Закупочные цены на малако павысились

Знаеца, узятая ў моцныя "дугі" на нейкі час фіксаваныя цэны, усё ж пашу пацянаюць вырывацца на свабоду. На гэты раз, праўда, на радасць сялянам і асобліва насельніцтву, хто трымае карову-карміцельку. З 1 ліпеня дзяржава пачала закупляць ад іх і гаспадарка малако ў 1,8 раза даражэй, чым раней. Цяпер літр яго першым гатункам пры базіснай тлушчасці ўжо можна рэалізаваць па 1.220 рублёў.

Звычайна з ростам закупочных цэн павялічваюцца і рознічныя. Але, як запэўнілі ка-

рэспандэнта Белінфарма ў дэпартаменце цэн пры Міністэрстве эканомікі рэспублікі ў бліжэйшы час цэнікі ў магазінах на малако і малочнакіслыя прадукты, а таксама асобныя сарты хлеба і белай гарэлкі мяняцца не будуць. Усе выдаткі на іх вытворчасць па-ранейшаму будуць датавацца з бюджэту. А да якога часу — пакуль што невядома. Як гаворыць у такіх выпадках, павябём — пабачым.

БЕЛІНФАРМ.

Удзячнасць банку

Бязладдзе ў эканоміцы, інфляцыя, няспынны рост цэн ствараюць і для перыядычных выданняў немалыя цяжкасці. І "Мінская прада" шчыра дзякуе тым, хто вылісае нашу газету, і тым, хто падтрымлівае нас матэрыяльна. Знайшоў магчымасць аказаць "Мінскай прада" фінансавую дапамогу і абшчэпрабанк (старшыня праўлення А.А.Саматыхін). Рэдакцыя выказвае яму шчырую удзячнасць. Будзем жа, дарагія нашы чытачы, а таксама вытворчыя калектывы ўсіх галін народнай гаспадаркі вобласці, у нашых адносных прытрымліваннях прынцыпу ўзаемадапамогі і ўзаемападтрымкі.

рэспандэнта Белінфарма ў дэпартаменце цэн пры Міністэрстве эканомікі рэспублікі ў бліжэйшы час цэнікі ў магазінах на малако і малочнакіслыя прадукты, а таксама асобныя сарты хлеба і белай гарэлкі мяняцца не будуць. Усе выдаткі на іх вытворчасць па-ранейшаму будуць датавацца з бюджэту. А да якога часу — пакуль што невядома. Як гаворыць у такіх выпадках, павябём — пабачым.

БЕЛІНФАРМ.

Прэзідэнцкі марафон

Хто перацягне «канат»?

У першым туры галасавання за Прэзідэнта РБ працуючы Насіжычны аддзіл перавагу Лукашэнка. Сёння ў калектывах некаторых прыхільні пераважылі баталі. І ўсё ж людзям не абякава, хто зойме пасад Прэзідэнта.

В.Апанасевіч, токар райаграпрамтэхнікі: Хочацца, каб нарэшце быў пакладзены канец па перацягванні "каната". Нам патрэбны Прэзідэнт не "разбораннік", а чалавек высокай эрудыцыі, дыпламат, эканаміст. Які б аб'яднаў вакол сабе ўсе здаровыя сілы рэспублікі.

М.Віценьчык, паловод з Вёскі Асмлава: Ні ў якім разе нам нельга памыліцца ў выбары Прэзідэнта. Праграма Кебича мне падабаецца. Іншая справа, што на сваім жыццёвым шляху мы бачылі вельмі шмат "разгорнутых праграм". Нярэдка яны так і засталіся на паперы. Зараз народ наўрад ці

будзе цяпець літэраў, якія шмат абяцаюць і мала што робяць.

С.Дрозд, шэфэр ПМК: Людзям надасца глядзець як нажываюцца дзяці ад бізнесу. А працаваць часна становіцца не прэстыжным. Лічу, што Прэзідэнт павінен перш за ўсё звярнуць увагу на маламалежыныя сілы насельніцтва. А калі Кебич сапраўды даведзе да канца аб'яднанне грашовых сістэм з Расіяй, спыніць інфляцыю, то мы зможам захапіць па-чалавечы. Таму я галасую за Кебича.

Запісаў
Канстанцін ПРЫЁМКА.

Жаданне «моцнай» рукі

У першым туры выбараў Прэзідэнта большасць барысаван аддзіл перавагу кандыдатуры Кебича. У раёне ж больш 40 працэнтаў выбаршчыкаў прагаласавалі за Лукашэнка. Карэспандэнт газеты папрасіў некаторых жыхароў

горада і раёна выказаць свае думкі наконт другога тура выбараў. Вось іх меркаванні.

І.Трусяў, народны дэпутат РБ, член Цэнтральнага камітэта ПКБ: Я ў першым туры галасаваў за Кебича. І цяпер не мяняю свайго разушэння. Лічу, што менавіта ён здольны быць кіраўніком рэспублікі, бо ўжо мае немалы вопыт дзяржаўнай работы. Вячаслаў Францавіч прыкладвае шмат намаганняў для стварэння эканамічнага саюза з Расіяй, без чаго нам проста не выжыць. У гэтым я пераканваюся на практыцы работы свайго прадпрыемства: сыравіну мы атрымліваем менавіта з Расіі.

Г.Грыбко, дэпутат абласнога Савета, член рабочай групы С.Шушкевіча: Народ зробіць выбар. Шкада толькі, што кіруючыся не розумам, а эмоцыямі, ён выбірае правадыра, а не дзяржаўнага дзеяча. Гэта паказалі вынікі першага тура. Я лічу, што ні адзін з цяперашніх кандыдатаў не можа ўнесці нічога канструктыўнага. Адзін ужо меў уладу працяглае час і нічога не зрабіў, а ў праграме другога пераважаюць лозунгі, якія нічым не падмацоўваюцца. Магчыма,

электрат Шушкевіча падтрымае Лукашэнка. Але ў выпадку выбары яго Прэзідэнтам, ёсць верагоднасць паўтарэння расійскага вар'янтку, і ўносімія ім прапановы будуць блакіравацца Вярхоўным Саветам.

Л.Жукіч, дэпутат раённага Савета, член Цэнтральнай рады Беларускай сялянскай партыі: Усім зразумела, што далей так жыць нельга. І тым не менш кіраўніцтва рэспублікі практычна нічога не робіць па паскарэнню рэформ. Нават у прэсы няма сапраўдных свабоды. У першым туры я галасаваў за Пазняка, а цяпер не ведаю, каму аддаць перавагу, бо ні адна з кандыдатур нічым асаблівым мяне не прывабіла.

М.Ціханенка, намеснік старшыні Лошніцкага сельсавета: На тэрыторыі нашага сельсавета пражывае амаль 7 тысяч выбаршчыкаў. Калі 80 працэнтаў прынялі ўдзел у першым туры. Большасць аддалі галасы за Кебича і Лукашэнка. Настроены выбаршчыкі прыняць ўдзел і ў другім туры галасавання.

Запісаў Мікалай ЧАЛЕЙ.

Спажывецкая кааперацыя

Мясныя і плодагадародныя кансервы, безалкагольныя напіткі, моцныя віны і настойкі, вырабленыя на Маладзечанскім харчовым камбінаце, карыстаюцца вялікім попытам у пакупнікоў. На прадпрыемстве пастаянна абнаўляецца асартымент выпускаемай прадукцыі. Штогод у гандлёвую сетку адпраўляюцца звыш як 10 мільёнаў туб кансерваў.

На здымках: фасавальніца ліній разліву сокаў Вольга Каніш; работнік цеха безалкагольных напіткаў Валяда Лукашэвіч і Людміла Рухля.

Фота Анатоля БАСАВА.

Мікола ВЯРШЫНІН,
інжынер.

Рынак і праца

З ФОНДА ЗАНЯТАСЦІ — 8 МІЛЬЯРДАЎ

Проста не верыцца, што калісьці нас сустралілі на кожным кроку аб'явы: патрабуюцца работнікі розных спецыяльнасцей. А зараз расце армія беспрацоўных — іх па вобласці зарэгістравана на першае ліпеня амаль 17 тысяч. Працаўладкавана за паўгода 4.607 чалавек, 8.827 атрымліваюць дапамогу па беспрацоўю, калі 800 накіравана на пераабучэнне.

Менавіта з гэтай статыстыкай пачаў свой расказ Валерыя ЧУХМАНАЎ, начальнік ўпраўлення па працы і сацыяльнай абароне насельніцтва аблвыканкома.

— А як быць з тымі, хто не можа на роўных умовах канкураваць на рынку працы? Маюцца на ўвазе бацькі, якіх выхоўваюць непаўналетнія дзеці, інваліды, моладзь да вострапейшага здароўя, іныя малапрацаздольныя людзі, — спытаў я яго.

— Для іх раёны і гарадскія Саветы браніруюць рабочыя

хавічкага раёна. Яе атрымаў Смяліцкі доследна-механічны завод і іныя — усяго выдадзена паўмільярд рублёў.

Ствараюцца банкі да-ных аб наяўнасці свабодных рабочых месцаў, звесткі аб чакаемым скарачэнні кадраў. Мясцовыя Саветы прыпынаюць тэрмінам на пэўны месяц масавае звальненне работнікаў у выпадку цяжкасці з іх працаўладкаваннем.

Беспрацоўным і іх сем'ям аказваем і матэрыяльную дапамогу, выдаём пазыкі для арганізацыі прадпрыемстваў і дзейнасці.

На фінансаванне мерапрыемстваў, звязаных з забеспячэннем занятасці грамадзян вобласці, выдаткавана звыш 8 мільярд рублёў.

— А ёсць жа іныя і маламалежныя сілы насельніцтва,

ДРУГІ ЭТАП — ЁН ЦЯЖКІ САМЫ

Як бы ні стараліся апаненты, працэс аб'яднання грашовых сістэм дзюх суверэнных дзяржаў Расіі і Беларусі пайшоў, хоць і не так хутка, як таго хочацца яго прыхільнікам. Зрэшты, нічога нечаканага ў гэтым няма, таму што ўсякая сур'ёзная справа патрабуе стараннай прапрацоўкі, пошукаў механізмаў вырашэння праблем і нават вызначэння тэхнічных дэталей рэалізацыі задуманага, лічыць першы намеснік старшыні Нацыянальнага банка Беларусі Мікалай Кузьміч.

Падпісаны ў Мінску кіраўнікамі ўрадаў Беларусі і Расіі, а таксама кіраўнікамі іх Нацыянальнага і Цэнтральнага банкаў пратакол аб ходзе рэалізацыі Дагавора па аб'яднанню грашовых сістэм з'яўляецца фактычна другім этапам яго ажыццяўлення. У выніку першага этапу, як вядома, адменены мытныя бар'еры і пошліны, і паміж дзюма дзяржавамі ўстаноўлены рэжым найбольшага спрыяння ў гандлі. Другі этап, на думку Мікалая Кузьміча, зусім не палітычны крок з боку Расіі напярэдашні другога тура выбараў Прэзідэнта рэспублікі. Гэта працяг той работы, якая пачалася ў жніўні мінулага года, калі цяперашні старшыня Нацыянальнага банка Станіслаў Багданкевіч вымушаны быў перамяніць свой адрэчаны і толькі цяпер змог яго прадоўжыць. Таму яго прыхільнікам не трэба хвалявацца з-за чутак, як быццам галоўны банкір рэспублікі не ўдзельнічаў у перагаворах з-за таго, што трапіў у няміласце.

Як вынікае з тэксту пратакола, расійскі бок пайшоў на кампраміс, зніжыў з парадку дня патрабаванні артыкула 5 дагавора, які супярэчыў Канстытуцыі Беларусі. Так і пры аб'яднанні грашовых сістэм суверэнітэт рэспублікі

не парушаецца, а Нацыянальны банк застанецца юрыдычнай асобай з функцыямі Цэнтральнага Нацыянальнага банка Беларусі. У трэцім пункце пратакола недвухсэнсавы прызнаецца выключная роля Нацыянальнага банка ў ажыццяўленні эмісіі на сваёй тэрыторыі. Фактычна Цэнтральны банк Расіі даў права эмітэнту /эмісія грашовых знакаў/ Нацыянальнаму банку Беларусі.

Цяжкасць другога этапу ў пошуку і вызначэнні механізмаў рэалізацыі ідэі аб'яднання грашовых сістэм. Гэтай праблемай была прысвечана сустрэча прэм'ер-міністра Вячаслава Кебича і Віктара Чарнамырдзіна, а таксама кіраўнікоў галоўных банкаў дзюх краін. Паводле яе вынікаў вырашана адпрацаваць механізмы функцыянавання карэспандэнцкіх рахункаў Нацыянальнага банка ў Расіі, а Цэнтральнага банка — у Беларусі, які абавязваўся паставіць у рэспубліку расійскія грашовыя знакі для абмену іх на разліковыя білеты. Гэта няпростая работа для банкаўскіх служачых і нлігкі працэс для прадпрыемстваў Беларусі. Патрабуецца час па адпрацоўцы тэхналогіі разлікаў. У выніку ставіцца задача забяспечыць тэхналогію разлікаў па расійскаму ўзору.

Каменціруючы падпісаны ў Мінску пратакол, Мікалай Кузьміч падкрэсліў, што далейшая прапрацоўка механізмаў рэалізацыі Дагавора аб аб'яднанні грашовых сістэм будзе працягнута на ўзроўні прафесіяналаў з ліку банкаўскіх, мінфінаўскіх работнікаў, а таксама прадстаўнікоў служб статыстыкі.

БЕЛІНФАРМ.

Нарыхтоўка кармоў

ДЫКТУЮЦЬ АБСТАВІНЫ

Адным з першых у вобласці завяршылі касыбу траў першым укосам працуюці вёскі Насіжыскага раёна. Такое стала магчымым дзякуючы ўмелай арганізацыі корманарыхтоўкі па ўсіх гаспадарках. Менавіта аб гэтым і расказваў нашаму карэспандэнту намеснік начальніка ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання па эканоміцы і рыначных адносінах В.Ф.Балеу.

— Надвор'е гэтым летам капрызнае, — адзначаў ён, — то стаіць цёплыя сонечныя дні, то "зацягнуч" неба чорныя хмары і даюць "волю" дажджу. У такіх умовах цяжка нарыхтоўваць кармы, але ж для жывёлы на стойлах перададзі ўтрымання трэба мець і сена, і сенаж, і сілас. Вось і назіпаўваюцца іх высокаўці, улічваючы гэтыя акалічнасці. На сённяшні дзень ужо закладзена ў раёне 54.600 тон сенажу пры плане 67.200 тон, ёсць 13.252 тоны сена пры вызначанай норме на прадстаўную зімоўку 25 тысяч тон.

Лепшых паказчыкаў на сенажах дабіліся працуюці калгасы "Першае мая". Тут толькі сена назіпаў больш 1.850 тон. З траў другога ўкоса неабходна прыбавіць яшчэ 650 тон. Задача ўпаўне рэальная, пад сілу корманарыхтоўшчыкам.

Шчыруюць на сенажах у агракамбінаце "Сноў", калгасе "Беларусь", акцыянерным калектывным прадпрыемстве "Новае жыццё". Тут дабюць аб забеспячэнні кармамі жывёлы, якая знаходзіцца як у грамадскім, так і прыватным сектары.

Па вобласці пакладзены травы ў пракосы на 68 працэнтах плошчаў. Акрамя Насіжыскага завяршылі касыбу іх першым укосам на Капальнічынне, блізка да фінішу ў Клецкім і Случкім раёнах. Трэба паскорыць тэмпы работ на лугах працуюцікам Барысінскага, мядзельскага і Валожыскага раёнаў.

Як ні прыкра адзначаць, але сёлетня ў цэлым па вобласці нарыхтавана менш кармоў, чым на гэты час летася. Пакуль на ўмоўную галаву жывёлы ёсць 4,4 цэнтнера кармавых адзінак, што на 0,6 цэнтнера менш мінулага года. Абставіны дыктуюць фарсіраваць намаганні якасцю па назіпаўванню сена, сенажу і сіласу. Нельга ўпусціць час, бо неўзабаве набліжыцца зіма, не менш важная і працяжкая работа.

Мікалай КУЗЬМЕНКА.

БЕЛІНФАРМ.

Пасрэднікам у дэбатах кан-

Взгляд экономиста

С О ВРЕМЕНЕМ негосударственной структуры займут в экономике определяющее место. Пока же их доля в общем объеме промышленного производства — в пределах 5 процентов. Поэтому в нынешней ситуации опорными звеньями во всех отраслях народного хозяйства остаются государственные предприятия. И от того, как они работают, сколько и какую производят продукцию, будут зависеть эффективность развития экономики и благополучие населения.

Однако сегодня они оказались в сложном положении. Не по их вине нарушены сложившиеся производственно-экономические связи, что повлекло за собой перебои в материально-техническом обеспечении, во взаиморасчетах за купленные-проданные сырьевые ресурсы и продукцию, затоваренность и ряд других негативных последствий.

Например, вилейский завод "Зенит" выпускает фотоаппараты и некоторые другие конкурентоспособные изделия не только на внутреннем рынке бывшего Союза, но и на мировом. В силу сложившейся ситуации и разницы в стоимости энергоносителей, а отсюда и в цене, его изделия оказались в значительно худшем положении по сравнению с российскими. Стоимость фотоаппарата одной из моделей российского производства — 9 тысяч рублей, а аналогичного по своим техническим характеристикам "зеитовского" на рынке России — 11.

Такие факты можно приводить и относительно изделий и товаров других предприятий. Поэтому для конкурентоспособной борьбы на равных, с точки зрения технического уровня, должны быть

и равные стартовые условия. Второй важный фактор, сдерживающий нормальное развитие предприятий и производство продукции, — недостаток оборотных средств. Получается парадоксальная ситуация. С одной стороны, падают объемы производства из-за нехватки или отсутствия средств для оплаты за необходимые топливно-энергетические и другие ресурсы, а с другой — вырванные деньги за реализованную продукцию инфляция "съедает" так быстро, что их катастрофически не хватает. Поэтому и оборотные средства нуждаются в индексации, а в ряде случаев — в пополнении из бюджета. И не для того, чтобы удержать на плаву безнадёжное предприятие. Речь идет о тех из них, продукция и товары которых нуждаются в государственном только сегодня, а в перспективе, что им можно было укреплять и развивать свою техническую базу. А на этой

основе — выпускать изделия, соответствующие стандартам мирового уровня. Ведь брать кредит многим не по карману. Раньше он выдавался под 0,75—6 процентов годовых. Сейчас — под 210 процентов годовых при нестабильной экономике.

Эти и другие факторы отрицательно влияют на развитие

по прошлому, а факты.

Обновление основных фондов идет крайне медленно либо вовсе приостановлено из-за недостатка финансовых средств. Например, пятая часть оборудования промышленных предприятий Червенского района имеет степень изношенности свыше 100 процентов. Износ основных

составили 1,6 миллиона целовек-дней, что соответствует 11-дневной остановке всей промышленности области. Можно привести еще немало фактов и примеров подобного характера. Все это с особой остротой подчеркивает необходимость реализации мер по стабилизации производства. Однако принимае-

соответствующего механизма применительно к новым условиям хозяйствования. И еще об одном. Положение с плановой, трудовой, исполнительной дисциплиной, дисциплиной поставок, цен вызывает серьезное беспокойство и озабоченность. Каковы бы, все есть — и законодательные, и нормативно-правовые акты, установленные договорные отношения. А как дело доходит до исполнения, то нарушений хоть отбавляй.

Отдельные государственные предприятия определяют стоимость своего товара без достаточного экономического обоснования путем "включения" в рассчитываемую цену завышенных затрат. Такие факты имели место на Березинском и Гродненском льнозаводах, логистском заводе "Эпос" и других. Только в прошлом году сумма выявленных нарушений на проверенных предприятиях составила около 14 млн. рублей. А за нарушение порядка формирования и применения цен в первом квартале в бюджет поступило около 600 млн. рублей.

В общем, складывается мнение, что пока в экономике идет процесс разрушения, а не созидания.

И, перефразируя известную поговорку, скажу: на Западе найдешь (в смысле кредитов, инвестиций и т.д.), а сам не построишь. Не так уж они добродетельны, чтобы поднимать нашу экономику, не преследуя прежде всего свои интересы, которые не всегда могут совпадать с нашими. Нужно налаживать разумные деловые отношения с партнерами на взаимовыгодных условиях.

Запоздалая реакция

В чем проблемы развития государственных предприятий, где выход из создавшегося положения? Об этом размышляет экономист Николай ЕФИМЧИК.

экономики предприятий. А следовательно, регионов и Республики в целом. Падение темпов объемов производства в области началось с 1991 года. Тогда фактическое снижение составило 3,8 процента, в 1992-м — 6,6, 1993-м — 9,6, а за пять месяцев текущего года — 18,6 процента. Следует учесть, что за этот период индексы оптовых цен на промышленную продукцию постоянно росли: в 1991 году — в 2,3, 1992-м — в 16,1 и 1993 г. — 12,4 раза. Инфляция и теперь пока не сокращается.

Сейчас такие экономические категории, как соотношение производительности труда и средней заработной платы, себестоимость продукции, фондоемкость и ряд других уже не только не заложены в экономических программах, но по существу и деятельности предприятий по ним не оцениваются. Это не только

фондов в целом по концерну "Промышленник" составляет 30 процентов, а 60 процентов — морально устаревшие. Аналогичное положение и на ряде других предприятий.

Из месяца в месяц возрастает задолженность коллективов области поставщикам. Если на начало года она составляла 172,3 млрд. рублей, то теперь возросла до 345,4 млрд. В свою очередь встречные неплатежи увеличились с 225,6 до 395,9 млрд. рублей.

Особенно острый стал вопрос о расчетах за энергетические ресурсы, прежде всего за природный газ. По состоянию на конец мая задолженность потребителей этого вида топлива всех отраслей народного хозяйства области составила около 10 миллиардов российских рублей.

Вынужденные простои, сокращенная трудовая неделя стали для многих хроническим явлением. За пять месяцев потеря рабочего времени

меры часто идут вслед за событиями и являются запоздалой реакцией на негативные последствия преобразований. Жизнь требует восстановления в разумных пределах централизованного планового управления экономикой государственных предприятий. Из любого кризиса выходят с помощью усиления этого механизма и рычагов. Здесь должны присутствовать и государственные заказы на те виды продукции и товаров, в которых испытывают недостаток потребители, различные формы и методы стимулирования предприятий (налоговые льготы, льготное кредитование и т.д.).

У меня, как у экономиста, не вызывает сомнения необходимость государственного регулирования заработной платы в зависимости от уровня и темпов роста материального производства и сферы услуг, развития малого бизнеса. Другой вопрос — выработка

Усім сястрыцам па завушніцах? Добра!

У нашы дні ўраўнілёўка становіцца перажыткам мінулага, яе прыхільны рызыкаваць быць залічаным у разрад кансерватораў.

А ў "Беларускаліі" прынятым "усім па-роўну" ў апошні час карыстаюцца даволі часта. Не сакрэт, напрыклад, што ў час летніх вапудскаў некаторыя чыноўнікі ўмудраюцца за грамадскія сродкі пабываць, скажам, у санаторыі, звязі туды жанку, пешчу. А хтосьці гадамі не можа трапіць у аздараўленчую ўстанову. Таму савет прадрэямства вырашае: перад адпачынкам кожны работнік атрымлівае суму, роўную дзесяці мінімальным зарплатам, менавіта для аздараўлення.

Падаражала харчаванне ў сталовых? Гэта таксама кампенсуецца прадрэямствам, кожны калішчы, незалежна ад пасады, мае права на кампенсацыю ў размеры 60 тысяч рублёў у месяц. Хочаш — ідзі ў сталовую, рэстаран ці купівай прадукты, гатуй сам.

Пэўную палёжку ў параўнанні з іншымі адчувае і маладая сем'я работніцкага аб'яднання. Ёй выплачана з пачатку года беспрыдатных пазык больш як на 400 мільянаў рублёў. Вельмі адчувальна дапамога, калі ўлічыць, што дзяржава за пазычаную рубель патрабуе за год дадаткова вярнуць два з паловай "зайчыкі".

/Наш кар./

Штодзень у Уздзенскую цэнтральную раённую бібліятэку імя Паўлюка Труса прыходзіць нямецкая чытачоў самых розных узростаў і прафесій. І кожнага з іх бібліятэчныя работнікі абслугоўваюць культурна і вельмі. Узнавае бібліятэку вопытны спецыяліст Клаўдзія Антонаўна Рогова. З ёй цікава і з ахвотай працуюць бібліятэкарка, а чытачы праводзяць тут свой вольны час з вялікай карысцю. У бібліятэцы многа прыватных аформленых тэматических кніжных выставак, часта праводзяцца сустрэчы з пісьменнікамі-землякамі, абмеркаванне цікавых кніг. Ужо каторы год у чытальнай зале бібліятэкі наладжваюцца выстаўкі работ чытачоў і знакамітых умяляў з іншых населеных пунктаў раёна. Гэта вялікае, вышыванне, малеванне, іншыя віды дэкаратыўна-прыкладнай творчасці і выключна мастацтва.

На здымку: К.А. РОГОВА.

Фота Міхаіла БУЛАТА.

Карэспандэнта вядзе пісьмо

ТРУШЧОБА

"Кватэра мая знаходзіцца ў старым тухлым будынку, узведзеным яшчэ ў 1936 годзе /са слоў пажылых людзей/. Яна — цесная, няма нават дзе паставіць газ. Так я і пражыла ўсё жыццё без газу. Сцены патрэскаліся, падмуркі згінулі, вокны — таксама. У амаль такіх жа умовах тут жыў і яшчэ адзін чалавек, пераважна — пажылыя людзі.

Атрымала я кватэру ад торфабрыкетнага завода. Потым на гэтым базе ўзнік завод металапрацоўчага аб'яднання. За 27 гадоў ніхто сур'ёзна рамонту ў гэтай кватэры не рабіў, хоць я не раз з'яўлялася на дапамогу на завод. Звычайна адказ быў такі: "Вы — не наша, нашай рамонту робіць сельсавет. Вы ж калгасніца абслугоўваеце".

І сапраўды, звыш 30 гадоў загадчыцай ФАП'а я млына грэла, смея, абслугоўвала і калгасніцаў, і рабочых завода. А цяпер — нічога!

Мне абавязна, што не пазней 1990 года выдэдаць кватэру. Я нават аднесла заяву ў прафком завода /дзяржаўнае "Радзічава"/. Мінула чатыры гады. Паблізу ад нас на сродкі завода будуюцца 4-кватэрны дом. Кватэра работам не відаць. Ды і я не ценю сабе надзей на атрыманне новага жылля.

Лілія ХАЦЬКО, ветэран працы, пенсіянерка /пад пісьмом — і подпісы сястрыцы суседзяў, в. Радзічава Слуцкага раёна/.

АД РЭДАКЦЫІ. Гэты барак мог бы зашчыніць вяломага кінарэжысёра Станіслава Гаварухіна і трапіць у яго карціну "Так жыць нельга".

Латаны знадворку лістамі жавалка жалеза, толо, дошчкі сцены — нібы ашмідзе старой самаробнай коўтары з хаты селяніна-бедняка дваццатых гадоў. У катухах-пакройках без камунальных выгяд, з прагінай падлогай жыўць людзі. Як ні дзіўна, пры сустрэчы са мной яны не сталі гаварыць гнеўных слоў, спаборнічаць у падачы адмоўных фактаў. Напэўна, ужо страцілі ўсюкую надзею выбрацца з гэтай трушчобы эпохі развіцця сацыялізму. І ветэран вайны інвалід другой групы Піліп Гурыновіч з жонкай Алімпіядай, і пенсіянерка Канстанціна і Соф'я Балахоўска, і рабочая прадрэямства "Радзічава" Антаніна Найдзёнава, і іншыя.

Некаторыя з іх, праўда, спадзяюцца, што пасля дачы па суседству 4-кватэрнага дома нешта перападзе і ім. Аднак, як значнаў дырэктар прадрэямства "Радзічава" Уладзімір Парахоніч, з-за ўжытка фінансавана станавіцца стрымліваецца заварыць дома. Удалося пакуль увесці сцены і дах. Няма сродкаў на дарэгла лесаматэрыялы. Ды калі і ўдасца нейкім чынам здаць дом пад ключ, кватэры ў ім выдзеліць чаргавікам, людзям сямейна. Лілія Васільеўна жыве адна, так што кватэра ёй там не "свасіць".

А ў свой час жыллёвая праблема Л.Хацько /калі верыць дырэктару Слуцкага металапрацоўчага аб'яднання Георгію Бахановічу/ была блізкай да вырашэння. Два гады назад прадрэямства пачала будаваць на долевых асновах у Слуцку 44 кватэры. І калі б,

сцвярджае Георгій Іванавіч, Л.Хацько звырнула да яго, ёй бы выдзелілі адпаведную кватэру. Але яна, маўляў, кудысьці з'ехала з Радзічава. Расказваю пра гэта Лілія Васільеўна.

— Куды я магла з'ехаць? — здзіўляецца яна. — Хіба да дачкі — у вёску Лядна нашага ж раёна: туды на два-тры. А пра тых гарадскіх кватэрах нічога не ведала. Ніхто мне і слоўца не сказаў: ні дырэкцыя аб'яднання, ні на заводзе, дзе лажыцца мая заява на паліцэйскае жыллёвы ўмоў. Хто сёння на пажылога чалавека ўвагу звяртае?

Мне думалася, ёсць ва ўсёй гэтай гісторыі і віна кіраўніцтва металапрацоўчага аб'яднання. Не ў меншай ступені класіфікацыя яна і на плечы кіраўнікоў калгаса імя Дзяржынскага пераходзіць 70—80-х гадоў. Калі, як даведася я ў райвыканком, тут будавалі жыллі выключна для членаў гаспадаркі. Тым жа, хто абслугоўваў іх — настанікам, медработнікам, педагагам і г.д., кватэры не давалі. Раённая ўлада ведала пра гэты перакос, канстатавала факт, а рашучасці ў іх, каб дзейнічаць, не хапала. Для калгаса-мільянера ў тым заварышце дома. Удалося пакуль увесці сцены і дах. Няма сродкаў на дарэгла лесаматэрыялы. Ды калі і ўдасца нейкім чынам здаць дом пад ключ, кватэры ў ім выдзеліць чаргавікам, людзям сямейна. Лілія Васільеўна жыве адна, так што кватэра ёй там не "свасіць".

Аднак не будзе ж сёння агнявацца на левых учасціні. Не пазна і цяпер прапавіць колішні перакос. І, відаць, варта сённяшнім старэйшым калгаса больш уважліва паставіцца да праблемы Л.Хацько, дапамагчы ёй.

Міхась ТЫЧЫНА, Слуцкі раён.

Актуальнае інтэрв'ю

Менавіта так. Але песні не гадоўнае ў патрыятычным выхаванні воінаў. Тады што? Аб поспехах і праблемах у гэтым кірунку наш карэспандэнт вядзе гутарку з начальнікам групы ўпраўлення выхавальнай работы Міністэрства абароны палкоўнікам І. РОГАЧАМ.

— Іван Іванавіч, у чым жа сёння сутнасць патрыятычнага выхавання ў маладой беларускай арміі, на якія духоўныя арыенціры бярэце кірунак вайскоўцы?

— Патрыятычнае выхаванне — састанная частка агульнай выхавальнай працы ва Узброеных Сілах Рэспублікі Беларусь. Па сваёй прыродзе, калі так можна сказаць, патрыятызм — катэгорыя сацыяльна-педагагічная. Тут вызначаны такія паняцці, як адносіны чалавека да Радзімы, свайго народа, духоўных каштоўнасцей грамадства, традыцый рэспублікі.

Ва Узброеных Сілах патрыятычнаму выхаванню заўсёды надавалася вялікае значэнне. Бо без любові да Радзімы, без пачуцця святой вернасці воінскаму абавязку нельга ўявіць сапраўднага абаронца роднай зямлі. Выпты тут ёсць, і даволі значныя. Але ў апошні час назіраюцца і пэўныя змены ў адносінах да важнай і вельмі патрэбнай работы. Мы звычайна, што некаторыя плыні грамадства вельмі аховаюцца да антыармейскай агітацыі, дапускаюць фальсіфікацыю ў асветленні гістарычнага мінулага беларускага народа. Каму-нікому хоцяцца прынізіць нашу Вятчынскую Перамогі, падзяліць уклад, што ўнеслі народы ў разгром

У ЧАСНАЙ АРМІІ НЯМА СВАІХ ПЕСЕНЬ

ворлага. Падзяліць, але не пароўну, а з прымяненнем "сваіх" крытэрыяў. Ды хіба можна так падыходзіць да гісторыі? Ветэраны змагаўся за адну Айчыну, і калі гінулі, іх хавалі ў адной брацкай магіле.

Ды што казаць! Ёсць факты, якія наводзяць на сумны роздум. У школах, на прадрэямствах закрываюцца музеі баявой славы, зневажваюцца ветэраны на вуліцах, у чэргач.

— У выніку зніжэння прэстыж вайсковай службы?

— Так. Прадстаўнікі маладога пакалення нярэдка адмаўляюцца ад службы ў арміі. Праведзена сацыялагічнае даследаванне паказала: 42 працэнты апытаных юнакоў не жадаюць службы. Яны лічаць, што гэта дарэмна патрачаны час.

— І нават пакаранне не паляхае?

— Паляхае. Ды хіба раней было так, што прымушлі ісці на службу? Прызыўнікі саромеліся, калі з-за хваробы ці па іншай прычыне не бралі ў армію. Сёння прывольваюць іншыя падыходы. Модна праўдамі і няпраўдамі пабегнуць вайсковай службы. Узвяс, напрыклад, апошні прызыў. 1.300 юнакоў у Мінску і Мінскай вобласці не з'явіліся свочасова на прызыўныя пункты.

— Іван Іванавіч, усё ж, нягледзячы на негатыўныя факты, большасць прадрэямскага маладога пакалення пачынае выконваць вайсковы абавязак, раўняючыся на справы франтавой, трайцый тых,

што вызваліў Беларусь ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

— Гэта радзе. На сумленні адносіны да выхавання воінскага абавязку і накіравана патрыятычнае выхаванне ў воіску. Формы і метады важнай работы — розныя, мэта адна — выхаванне аднаго Бацькаўшчыне вайскоўца, майстра вайскай справы. Пры падрыхтоўцы да святавання 50-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у патрыятычнай рабоце абдысся зрух да актыўнага правядзення разнастайных мерапрыемстваў. Сустрэчы з удзельнікамі Вялікай Айчыннай вайны, урокі мужнасці праходзяць у часцях і падраздзяленнях цікава і арганізавана. Шчырыя размовы аб подзвігах, аб неабходнасці працягваць і прымяняць традыцыі старэйшага пакалення — вынікаюць у маладых салдат пацугі гонару за справы сваіх дзядоў і бацькоў, арыентуюцца на добрыя здабыткі ў вучобе і службе.

Увогуле патрыятычнай рабоце спрыяе адкрытасць арміі. Маю на ўвазе правядзенне дзён адкрытых дзвярэй ў часцях і элунчэных, дзён прызыўнікоў. Юнакі бачаць тэхніку і ўзбраенне, маюць магчымасць пазнаёміцца з армейскім парадкам, укладам вайсковага жыцця.

— Ажыўляецца гэтая работа і на тэарэтычным узроўні?

— Яскрава таму сведчанне — навукова-гістарычныя канферэнцыі, прысвечаныя 50-годдзю вызвалення Беларусі, у якой актыўна ўдзельнічала Міністэрства абароны. Таксама з

нашага боку аказваецца дапамога і падтрымка ў правядзенні Вахты памяці, пошукавай работы. Урачыстасці з нагоды юбілейнай даты абдуцця ў кожным гарнізоне.

— Раней патрыятычнаму выхаванню дапамагала шэфская работа.

— Яна і цяпер не затухае. У нас добрыя кантакты з Саюзам пісьменнікаў Беларусі, ваенна-кампасіямі, якія ўзначальвае вядомым кампазітар Ігар Лузанок. Работы тут шмат. Няма мастацкіх твораў аб сучаснай арміі, няма сваіх песень.

— Ці будуч?

— Веру. І не толькі таму, што я атпісты. Многія творчыя людзі і цылыя мастацкія калектывы шырока жадаюць беларускай арміі хутчэйшага станаўлення, робяць для гэтага ўсё магчымае. Але некаторыя ведаемасці і ўстаноўкі пакуль знаходзяцца ўбаку ад патрыятычнай работы, памылкова лічаць яе клопамат толькі Міністэрства абароны. Такую пазіцыю трэба ім мяняць. Патрыятычнае выхаванне падрастаючага пакалення і ўсяго насельніцтва — справа агульная.

Зараз мы святкуем 50-годдзе вызвалення Беларусі. А наперадзе — новая знамянальная дата — 50-годдзе Вялікай Перамогі. Ёсць у нас падставы для таго, каб выхаванне патрыятызму і мужнасці ўзлялося ў нас на больш высокую ступень.

Гутарыў Уладзімір РУДЭНКА.

СЯРЭБРАНЫ "КЛАНДАЙК"

«Серабро — высакародны метал».

(Беларуская Савецкая Эцыклапедыя).

А ДНАПАВЯРХОВЫ будынак зарадна-аккумулятарнай станцыі ў ваенным гарадку Магучлішч наўрад ці можна назваць аб'ектам асаблівай важнасці. Праверка кіслародных балонаў, зарадка акумулятараў — вось і ўся яго "сакрэтнасць". Праўда, без аховы, як і ўся іншая вайсковая маёмасць, ён не заставаўся. Дзяжурны на станцыі ў тую красавіскую ноч малады сяржант Трэгуб, 3 вечаара да яго завітаў адзін знаёмы. Слова за слова — і прасідзелі за поўнач. А калі гоць развітаўся, малады сяржант праз дваццаць хвілін прыблёт. Апачыць не ўдалося. З аўлічч днаюцца нейкі шум. Потым пад'ехаў аўтамабіль. У акне нечакана з'явіўся сілэт чалавека ў вайскавой фуражцы. "Напэўна, праверка наведвалася", — падумаў Трэгуб. І звыкла пайшоў да дзвярэй. Папярэдне, аднак, спытаў:

— Хто там?

— Памочнік дзяжурнага па часці, — пачулася ў адказ. Малады сяржант зірнуў у дзвярзое "вочка" — тая ж вайсковая фуражка, адкрыў засаўку. І адразу ж аказаўся распластаны па сцяне. Спрактыкаваным рухам яму ламанулі рукі назад і пачалі вязці. Краем вока Трэгуб заўважыў, што візіцёраў два: адзін у вайскавай форме, другі ў цывільным. Высокі і дужы. Той, што быў у цывільным, пагрозліва сказаў: "Спакойна". Потым сунуў руку ў кішню, даючы зразумець: калі пікнеш, імгненна супакоі. Трэгуб жа і без таго быў настолькі разгублены і ашаломенны, што толькі калі начыны "гоці" пачалі выносіць акумулятары, зразумеў: на станцыю зроблены разбойны напад...

ЯШЧЭ ДАУЖЭНКА адбываў тэрміновую службу ў Архангельскай вобласці. 30 красавіка 1992 года на яго імя прыйшла тэлеграма з Мінска ад Юрыя Закурдава. Тэлеграма мела ўмоўны характар і значыла: хутчэй прыедзь, для справы ўсё гатова. Праз некаторы час Даўжэнка ўжо кіраваў у Мінск. Вечаарам таго ж дня да Даўжэнка і Закурдава далучыўся яшчэ адзін чалавек — Аляксандр Будніч. Лічы раз "пракрупці" план будучай аперацыі, старуючыся не ўпусціць ніводнай дэталі, хача ўсё падключы да зарадна-аккумулятарнай станцыі былі папярэдне добра вучыліся. Размеркавалі ролі. Даўжэнка апрапунаў у фарму ваеннаслужачага, Будніч у цывільным яго стражваў. На Закурдава леглі транспартныя клёпаты. Ён сеў за руль аўтамабіля ГАЗ-66 і павінен быў пільна сачыць за абстаноўкай, каб у выпадку чаго даць папярэджныя сігналы і забяспечыць "адыход".

Чакалі да трох гадзін ночы. Калі на вуліцы стала пуста — ні машын, ні людзей, Даўжэнка з Буднічам накіраваліся да дзвярэй зарадна-аккумулятарнай станцыі. Разлік быў просты, як двойчы два: дзяжурны падумае, што прыехала праверка, і адкрые памяшканне. А астатняе — справа тэхнікі. Так яно і атрымалася. Дзяжурны спытаў, хто такіх, Даўжэнка ўпэўнена адказаў, шчоўкнула засаўка і... Скруціў дзяжурнага аказалася справай некалькіх хвілін. А праз хвілін пятнаццаць аўтамабіль з трыццацю дзесяціку акумулятарамі ўжо імаў да пасёлка Стайка Мінскага раёна. Непадалеку ад яго ў рацэ Свіслач была да пары да часу прыхавана пачатная дэталі.

Даўжэнка, каб забяспечыць сабе албі, адразу ж паехаў на месца праходжання службы ў Архангельскую вобласць. У канцы мая 1992 года ён быў звольнены ў запас і вярнуўся на месца пастаяннага жыхарства ў пасёлак Магучлішч. Летам Даўжэнка, Закурдава і Будніч зноў сустрэліся. Ія таго месца на беразе Свіслачы, дзе вада надзейна схаваала акумулятары. Дасталі іх з рачнога дна і раздзялілі. Будніч і Закурдава сваю частку адвезлі ў вёску Кароткавічы Жлобінскага раёна і схавалі ў лесе.

А КУМУЛЯТАР толькі для недаведанага чалавека акумулятар. Для Даўжэнка ён быў свосабылівым Кландайкам. Серабро, якім начынены гэты агрэгат, — рэч дарагая і дэфіцытная. Калі яго дэмантаваць, а потым ірадаць, то можна зрабіць немалыя грошы: маркі, долары, рублі. Ёсць роўна акая "валюта". Галоўнае — бізнес. Хоць і рызыкаваны, але не пыльны.

Аднак акумулятары самі па сабе — толькі паўсправы. Асноўнае — як выпліваць гэты серабрысты метал. Тут патрэбны і спецыяліст з адпаведнай адукацыяй, і абсталяванне, тэхналогія. Якраз гэтыя праблемы апошнім часам турбавалі больш за ўсё Яўгена Даўжэнка. Але хто шукае, той знаходзіць. Пашанцавала і нашаму герою. Восенню 1992 года ён пазнаёміўся з навуковым супрацоўнікам лабараторыі тэрмадынамікі арганічных рэчываў НДІ фізіка-хімічных праблем пры Белдзяржуніверсітэце Віктарам Сеўруком. Той не стаў асабліва ўнікаць у дэталі прапанаванай яму ідэі і за адпаведную плату згадзіўся выплаціць з акумулятарных пласцін серабро. Лабараторыя, мультына пач, якая забяспечвала разгарту да 1.100 градусаў, давала такую магчымасць. Праўда, крыху турбавала пачатальства. Таму Сёўрук прылажваўся выплаціць серабро вечаарам, калі нікога ў лабараторыі няма.

Але аднаго спецыяліста-металіста для Даўжэнка аказалася мала. Каб "сярэбраны бізнес" пайшоў шпарчэй і пачаў даваць прыбытак, патрэбна было знайсці яшчэ чалавека. І ўноў удача ўсімнулася Яўгену. На гэты раз у лабараторыі электронічнай тэхнікі Фізіка-тэхнічнага інстытута Акадэміі навук Рэспублікі Беларусь — у асобе супрацоўніка Аляксандра Томчанкі.

"Творчы саюз" паміж увішым прадрэямнікам і думка навукоўцаў у хуткім часе пачаў даваць свае вынікі. Даўжэнка рэальна змог адлучыць вагу сярэбраных літкіх. Праўда, сякія-такія рознагалосці ўзніклі. Напрыклад, за 2 кілаграмы выплаўнага серабра ён, каб аддзячыць, прынесі Сеўруку камбінезон. Апошняга гэта, што называецца, абразіла. І Сёўрук наадраз адмовіўся супрацоўнічаць. Даючы адначасова зразумець, што рызыкаваць за нейкі там "анучы" не будзе. Даўжэнка адлучыў сваю памылку і паабядаў за аказаваемы паслугі ядрэнна плаці

Роздум чытача

ЧЫСЦІНІ І БРУД СУМЛЕННЯ

Буду шчыры: узяцца за пыро прымусіў сённяшні перабудовачны выхад. Не, я не імкніўся аналізаваць усе комплекс працаў, што вядуць людзей да жабрацтва, называць тых, хто дзеяў сваёй карысці гатовы рэдына бацьку дастаць з магільні і адвезці за мяжу, каб толькі атрымаць сотню-другую "зліненых". Наадварот, хачу расказаць пра камуніста-актывіста, чалавека з чыстым, як чэрвеньскія росы, сумленнем, духоўна багатага і высакароднага. Хачу расказаць пра беднасць, у якую па міласці хамелеонаў часу, перабудовшчыкаў-абдыраў трапіла яго сям'я.

Такім чынам, адкуль вытокі даброты і высакароднасці гэтага чалавека? Ён — вясковец, сын зямлі і бору, з малюўчай Расоншчыны. Там чэрпаў высокую духоўнасць з чыстых крыніц народнай мудрасці. Там адчуў характэрна і веліч бацькоўскай зямлі, бо яна ўстадавала, дала дабаймаў сыну сілу і крылы для ўзлёту. Навакольная прырода, вясковыя людзі з іх вечным клопатам аб хлебе надзеяным, з ніжкімі, але высокай культуры, сардэчнасцю і чэснасцю, пакінулі глыбокі след у сэрцы юнака. Ён неаднойчы бачыў, як яго бацькі, суседзі дзяліліся чым Бог паслаў і не замыкаліся адзін ад другога. Бада і радасць даставілі ўсім пароўну. Зайздрылі жылі дзесяці ў прыгарадных балотах і не наведваліся ў хату вясковыя. Словам, жылі па прыныцы: згодна двор абудзе, а назагодзі — гатовыя разбурыцца. Вось у такіх людзях, але светлых масцінах гадаваўся і рос Лявон Васільевіч Волкаў.

Скончыўшы сямігодку, стаў рахунковам у калгасе "Перамога" Краснабурскага сельсавета. І пачаліся ступенькі росту маладога камуніста. Ад раловага да наменкатуранага. Сёння гэта ўспрымалася неадназначна, хутэй, як ганьба. Тым не менш, трэба сказаць праўду: такія камуністы, як Волкаў, ніколі не прадавалі сваё сумленне, не парывалі сваю крэўную сувязь з народам. Яны не здарліліся бацькаўшчыне ў шчэрую гадзіну, не гандлявалі сваім сумленнем,

не рабавалі бедных, як гэта робіцца сёння. Лявон Волкаў заўсёды цвёрда ведаў, каму служыць, за што стаіць, каго бараніць. У час крывавай бойні з фашыстамі па загаду Расонскага РК КПБ арганізуе і вядзе актыўную барацьбу з ворагам. Многа разоў пераходзіў лінію фронту. З рызыкай для жыцця здабываў зброю, медыкаменты, з'яўляўся партызанам брыгады імя Сталіна, выходзіў на небяспечныя заданні.

Расоншчына ў змрочныя гады акупіцы фашызма заставала партызанскай зонай, а з 1943 года тут дзейнічалі ўсе даваенныя структуры краваня. Лявон Волкаў, спачатку будучы інструктарам райкома, затым сакратаром і першым сакратаром гэтай партыйнай установы, бескарысліва служыў людзям, аднаўляў свае веды, сілы, бяссонныя ночы дарогам хлеба, каб людзі мелі кавалек хлеба, а дзеці хадзілі ў школу. Адраджаў і духоўнае багацце раёна. Ды не забараняў вернікам хадзіць у царкву.

Аўтарытэт партыйнага кравіка вызначыўся праймаў, акая б горка яна ні была. Нічога не ўтойваў ад людзей. Яго душа і сэрца заўсёды былі адкрытыя для чэснасці. Высока цаніў дабайнасць, гаспадарлівасць, кемнасць у працы, паважліва годнасць чалавека. Не дараваў махірам, спрытом, прайдзінскаму. Тут яго прыныцыласць была непасадная.

Такім ён, прынамсі, за-

помніўся жыхарам Баранавічаў і вобласці, калі пасля вучобы ў Маскве працаваў начальнікам аддзела кадрў абласнога УМУС БССР. Дзеяў той праўды маёр Волкаў у 1954 годзе напісаў рапорт на імя намесніка міністра МУС БССР Перапільчына, каб яго звышлілі з органаў: хлебараба кілака зямлі.

Сваю лінію і прыныцыласць адстойваў Лявон Васільевіч і на пасадзе старшын Радашковіцкага райвыканкома, дырэктара саўгаса імя Янкі Купалы. Сёння чыноўнікі-дэпутаты, — калі не ўсё, дык большасць, — займаюцца прыхватываннем. Раскошныя двух- і трохпавярховыя дачы растуць як грыбы першы джэджылай ноччу. Гледзячы на іх, пайшла ў людзі цёмная басага, аб-па-сучаснаму, — мафія... Волкаў з усім гэтым змагаўся.

Саўгас імя Янкі Купалы з ханчанага даўжнікі стаў рэнтабельным. Людзі павярнулі дырэктару, узячы ў ім рупнага гаспадару і плацілі ўзаемнасцю. Ніхто з працяўнікоў былога саўгаса не скажа, што ён нешта даваў у тору з сабою заезжым начальнікам іх браў народнае дабро сабе. Не раз рабіўся чыноўнік трапілі ў няёмкае становішча, калі прасілі мёду, агурку ці радыскі. Волкаў не адмаўляў.

— Вы ўжо самі папрасіце. Мне ніякавата, — ківаў ён галавою на цыпціцы. — Кабеты там някрасіць.

Праз хвіліну пачырванелы

чыноўнік пакрыўдана выгаворваў:

— Яны адчыталі мне ды шчыры і паслалі...

— І мусіць, вельмі далёка? — усміхаўся дырэктар. — Я ж казаў — кабеты, у мяне до-брыя...

Людзі ганарыліся сваім важным, бо ён разумее кожнага з паўслова, шчыра клапаціўся пра іх побыт. Ягоная жонка, Марыя Іванаўна, кожную раніцу рыхтавала тору. І не раз дырэктар дзяліўся нахлірым харчам з механізатарамі. Былі выпадкі, калі не слухаў каманду зверну, не ганяў людзей у валькі хрысціянскія святы на працу. Разам з імі часам выпіваў чарку. Але толькі адну. Пасля кулі келіх дагары донам, прыгаворваў: "Вы, хлопчыкі, частуйцеся, а ён па-стары-коўску пайду папачу, што ў мяне робіцца ў гаспадары..."

Дырэктар называлі не інакш як бацька, укладваючы глыбокі сэнс у гэтыя слова. Яго паважалі і цанілі. Пра асабістае жыццё дбаў мала. Не шкадаваў здароўя, не нажыўся, не забудваў сабе хату-харамоні, не назапасіў на чорны дзень грошай, не пакінуў дзяржаўнага дабра дзецям. Жонка, як і іншыя, хадзіла з сумкаю на рынак ці ў крамы. Яны ніколі не абмінала чаргу, калі прадавалі часам хачелі дагэтуль старымі рабаванымі. Кра-самую факт: старыяны масішчавы саўгас Паліскага нежакіху, каб зрабіць рамонт хаты сваёму дырэктару, ды атрымаў такога прачухана, што потым саромелася ў вочы глянцу Лявону Васільевічу. А сапраўды, кватэра, дзе жыў дырэктар, даўно чакала рамонт. Ды і шапоўныя гадзі вымагалі мець хоць нейкую выгоду ў сваёй хатэ. Бо і сям'я не-малая: два сыны і дзве дачы.

У 1974 годзе ў саўгас завітаў Пётр Міронавіч Машэраў. Агледзеўшы гаспадарку, нечаканна напісаў у горад да свайго земляка і таварыша па партызанскай пачуццё. Лявон Васільевіч і пачуццё, а адмовіць не змог. Хаця, шчыра кажучы, і частаваў не было асабіста чым. Але ж — прышоў гошці дагад, то на покуццё пасадзіў.

Праз колькі дён з'явілася брыгада рамонтніцкая. Пётр Міронавіч зрабіў каму належыць вымовы. І вельмі слушна. Ужо будучы на пенсіі, Лявон Васільевіч у якасці старшын Радашковіцкага гарпасавета колькі разоў адмаўляў пехоту пасёлка і яго валоцкі. Не да-магаўся машыны. Ён кожную сквару, бяду, радасць прымаў блізка да сэрца. Праблемы вырашаў не адкладваючы, не тое што сённяшні старшыня, які любіць слова "адназначна", толькі забываеца, што трэба

клапаціцца пра сваіх выбаршчыкаў.

Местачковы верні Волкаўна слова і не памыліліся. Яг выказаўся палар саўгас Адам Кульбікі: "У яго няма пачкай". Калі сам добры, то і людзі добрыя. Але ж рабіць конь доўга не служыць...

Адам Кульбікі як у вяду глядзеў... Усё пасёлка выйшаў праводзіць зноў 1977 года ганаровага грамадзяніна Маладзечанскага раёна, чалавека з вялікай літары, сапраўднага дэпутата ў апошні шлях, на вечны спачыны...

Так, гэта быў дэпутат з народа. Зараз дэпутата называюць народным. Робіцца неак добра на душы і брыдка за тых дэпутатаў, якія служыць дзеяў ўласнай выгады, ведаючы, што на другі тэрмін не выбяруць. Радашковіцкі "супутні народ", у тым ліку першы інтэлігент мастычка, дырэктар школы, сталі замеснікамі кара-бейнікамі. Такія ўрокі дае сваім выхаванцам... Сам'я Волкава жыць за мяжой беднасці. І не было выпадку, каб "масцовая ўлада" зайшла, па-пыталася: як жыць ўлада-на-стаўніца, ці ёсць чым абгарэць хату?

Марыя Іванаўна ўжо амаль не ходзіць. Вочы напалюнаюцца сілезы, калі ўспамінае пра-жыткі і перакаты. Пакізава-шматлікіх здымкі з сямейнага архіва, узнатогора мужа, яго дэпутатскае пасведчэнне, выданыя Савецкай разна-маўляў. Разам з ордэнамі і ме-дальмі думка — Працоўнага Чырвонага Сцяга, медалём — За перамогу над Германіяй... ёсць і яе медаль "За доблесную працу". Дык вось, частка архіва трапіла ў рукі на-стаўніцы мясцовай школы, якая так і не знайшла часу вяр-нуць рэліквіі гаспадарыні.

Нягледзячы на тое, калі яе на-стаўніцы. Было і такое, калі яе "дзякуючы" гарпасавету па-бавілі права карыстацца "сталом заказу". І толькі старшыня ветэрану ваіны Маладзечанскага раёна Вячаслаў Ляховіч дапамог вярнуць небагаты паек. А кавалек архіва былі старшыня аўтаномна-га аддзела суседзі. Не знайшліся колькі лістоў шчыра ў каму-нальным аддзеле, каб нахрыс-хліць.

Марыя Іванаўна дажывае свой век пакрыўдана, нікому не патрэбна. У дэпутатаў жа свае кашуля бліжэй да-целя. І ўсё-такі трэба памы-таць: без павагі да чэснага чалавека, без шчырых адносін да яго не будзе радасці на зямлі, не будзе радасці. Голы практы-цызм — гэта гвалтоўны капіталізм.

Нам жа патрэбны сёння такія дэпутаты, як Волкаў.

СЫМОН БЕЛЫ.

"МАЗ" — не для вас!

Хоть і гаворыла мама в детстве радомо А.Вараво, что воровать нехорошо, — не послушалась. Нет, об угоном машин он не помнил, но то кое-каких запчастей к ним не отказался бы.

Получив увольнительную записку и переоделившись в "гражданку", не в Свиданье с любимой девушкой пошел военный строитель, не в Трушковое предместье направился. Гигант белорусского автомобилестроения манил. Проверить хотелось — не оскудел ли нынче МАЗ, а то ведь пикует: простоявает, мол.

О том, как парень на территории автозавода проник, история умалчивает. Видно, солдатская смекалка помогла. Но уж очень люблю ему там стало. Не преминул и в местный буфет заглянуть. Увидев же яств несметное количество, не удержался от соблазна на их отведать. После чего, умявшись, прикорнул в уютке. Тут-то и обнаружил белоруки работников предприятия. Ну чем не сюжет для комедийной киноленты?

Александр ГРАЧЕВ.

Природа и человек

1.100 паляўнічых на 730 зайцоў,

або Чаму раённая гаспадарка паляўнічых і рыбалоўаў выходзіць з абласнога аб'яднання

Берагчы лася ці чыноўніка?

Калі размова заходзіць пра багацце нашых лясоў, у першую чаргу, як правіла, называюцца колькасць ласёў. Летась на Салігоршчыне было 90 гэтых прыгажуняў. У пачатку сёлета года іх налічылі ўсёго 53.

— Мінутлі ўвосенні мы засталі чатырох чалавек, які ў лесе свежавалі ласіную тушу, — расказвае паляўніцтвазнаўца раённая паляўніча-рыбалоўная гаспадарка "Случ" С.С.Яраш. — Браньерамі аказаліся члены нашага калектыву. Вядома, яны адразу пазавіліся ружжамі, паляўнічымі білетамі, заплацілі буйнай сумы за лася, браньерства. А колькі такіх ціхх, вараварскіх забойстваў ласёў, лізкоў адбылося на самай справе? Браньеры наву-чыліся хаваць сліды сваёй чыноўнасці. А ў нас усёго два егеры. Хаця ўгодзі гаспадаркі раскіданы на 186 тысяч гектараў.

Такія бекантралёнасць ва ўгоддзях, бекантралёнасць за лясным зладзествам і сталі прычынай "бунту" салігорскіх паляўнічых і рыбалоўаў, якія заявілі аб выхадзе з абласнога аб'яднання. Гэтае звязно лны лічаць увагоду лішнім, яно, маўляў, толькі забірае частку мясцовых уносаў, іншых да-ходаў, не аказваючы ніякай да-памогі. Летась магазін "Паляўнічы і рыбалоў" даў во-

сем мільёнаў прыбытку, няма-ла грошай была вылучана за дабытую дзічыну. Сёлета кожны з 1.100 зарэгістраваных паляўнічых плаціць па 30 тысяч рублёў уносаў. Гэтыя грошы ідуць у Мінск, адтуль вяртаецца невялікая іх частка.

А ў гаспадарцы — толькі адзін стары аўтамабіль. У ласях — 83 дзікі, 90 касуляў, 730 зайцоў, 155 лис. Частка жыўлін увогу-ле бегае толькі таму, што по-бач — Ленінскі заказнік, дзе ўжо на працягу дзесяці гадоў забаронена паляванне.

Вось салігорскія паляўнічыя і вырашлі: чым плаціць гро-шы нікому не патрэбным чы-ноўнікам, лепш на іх утрымліваць егераў, якія б ахоўвалі дзікіх жыўлін, дапа-магалі ім выжыць, разнамажы-цца. Распаўсюдзілі статут паляўніча-рыбалоўнай гаспа-даркі "Случ", якая падпарад-каваецца непасрэдна рэспубліканскаму савету. Вы-рэслі пытанне на сесію. Яшчэ-мелі падтрымку.

Супраць двухгогіх браньернікаў

— У нас — 13 паляўнічых ка-лектываў, — працягвае Сяргей Савельевіч. — Узначальваюць іх людзі на грамадскіх асновах. Што ад іх заграбавуць? Трэба, каб на чале калектываў сталі егеры. Ды не пенсіянеры, які нярдка бывае. А людзі энэргічныя, які ведаюць іх да-кладна прыроду. Для пачатку нам неабходна хача б пяць чалавек. Прэтэндэнты ёсць. Збіраем

Верить — не верить

ИНОВРЕМЯНЕ

Наши потомки, возможно, совершают к нам туристические экскурсии на машине времени

Исторические архивы всех стран пестрят сообщениями о таинственных пришельцах, «катающихся на своих повозках доверчивых земляки на только на небесах, но и во Времени. Вот, к примеру, о чём гласит китайские летописи начала пер-вого тысячелетия: «Ляо Гун, по прозвищу Вень-цзин, вместе со слугой и служанкой искали целительные средства между тибетом, внезапно заметили в ущелье трех человек. Обращаясь к Люю, те сказали: «Мы — бессмертные небожи-тели из палат Великой чистоты и Великой гармонии... Если последуете с нами — секрет бессмертия вам откроется».

Они обучили его тайному зак-лятию. После же, отпуская Люя, сказали: «Вы, почтенный, проведи с нами для дая, однако в мире людей прошло уже два века». Люй Гун возвратился, но увидел пустое жилище. Из сновидений и звуков не осталось ни-кого...»

В саге «Плывание Браня, сына Феба» главный герой, про-быв в гостях в «большом доме» один день и вернувшись на ко-рабле домой, заметил, что за это время стемнело несколько поколений людей и его поминили только благодаря старинным устным легендам.

В 840 году в Лионе толпа ра-стерзала сошедших с «небесно-го корабля» трех человек. Не-счастные уверяли, что они мест-ные жители и только «недолго полетали», однако во всем го-роде не нашлось никого, кто вспоминал бы их лица и имена.

По сведениям историка, осно-вателя палеонтологий, Владимир-а Ивановича Тюрнена-Авникова, в архивах Казанского универси-тета хранился доносение о холо-ном Яшке, который после встре-чи в лесу с человеком в странных шубах и полета в небе-облаках одежды и полета в не-бесах, был арестован и помещен в тюрьму. Вскоре он был освобо-жден, но через несколько лет по-сле него не нашлось никого, кто вспоминал бы его лицо и имя.

В подобных сагах и летописях замечают устаревшие слова на современные и вы получили о-писание событий, не отличимых от рассказов контактов наших дней. Из сотен зарегистрирован-ных случаев «контактов треть-его рода» с прилетанием зем-ля «полетать» в НЛО посеме-сто существует небольшой про-цент случаев, в которых кон-такты перемещались и во Времени...

Шестидесять лет назад мир стал узнавать о феномене НЛО, который предсказывал будущее (и, пророчества познать «бы-лые») и занимался нетрадици-онными методами лечения при-мерно так же, как этины сейчас занимаются современными экс-трасенсами. Любопытно, что все свои знания Кейсы получали от при-шельцев, которые назвали его на «старелю» в начале XXI ве-ка. Вось полет он просидел у миллионеров, слушая рассказ-ы своих экскурсоводов, и, как заговоренный, наблюдал лека-ства в руинах Сан-Франциско, Лос-Анджелеса, Флориды, Савер-ную Европу. По словам при-шельцев, естественные подвиж-ки тектонических плит в Атланти-ческом и Тихом океанах, ги-гантский катаклизм охватил в начале третьего тысячелетия почти всю планету, кроме России.

В 1980 году в предместье Па-рижа Сержи-Понтуа 19-летний Франк Фонтен исчез после того, как яро светящийся туманный шар накрыл его «епикап». Шваршился вновь на том же ме-сте ровно через неделю, Франк долго считал, что отсутствовал каких-то пять минут.

Капрал Армандо Вальдес в ночь с 25 на 26 апреля 1977 го-

да вблизи чилийской деревушки Пуэрто на глазах своих подчинен-ных подошел с целью разведки к приземлившемуся странному летательному аппарату и... ис-сеч. Через 15 минут он вновь появился и упал без сознания. По словам каптала, выходя, что он гостил у пришельцев не-сколько дней, однако ему зна-чало показало все сплошным сном. Но на лице Вальдеса бы-ла недельная борода, его на-ручные часы отставали на 15 минут, календарь часов показыв-вал 30 апреля вместо 26. Он от-сутствовал в нашем Времени 95 часов 45 минут!

В подобных обстоятельствах по-падали жители Восточной Ютландии в 1976 году, украинец Г. В. Керосенко в 1989 году, турки Айтанов в 1990 году и другие контакты.

Археолог Жозе Сабиттини и Август Бенавидес в 1992 году поведаль миру о своей находке в гватемальских джунглях. По их словам, недавно ночью ин-дейцы, живущие рядом с зате-рянным в джунглях древним хра-мом майя в 100 км от Сан-Ма-руа, были разбужены странным шумом. Небо над джунглями приобрело ярко-фиолетовую ок-раску. Утром олять раздался «...», похожий на рев самолета, затем все стихло, и индейцы рискнули приблизиться к храму. Недалеко от него деревья ока-зались примитивными и опалены-ми как будто бы крупным пре-ссом диаметром 186 м, внутри этого круга имелись 3 вдавлен-ных следа диаметром по 90 см. Якобы там же индейцы обнару-жили надписи: «Том Саливан, июль 2172 г.» и монету, выпу-щенную в... 2164 году. Пока трудно говорить о степени до-стоверности данной информа-ции, тем более что официаль-ного подтверждения от археоло-гов еще не получено...

Серьезную загадку для ар-хеологов представляют и стран-ные находки в пластах почвы на соответствующих времени появления данных предметов. Пролетавшая миллионы лет на-дле океана «аэриформная» ав-томобильная свеча, замига-ющие гигантские наскальные рисунки древней Америки: принадлежавшие древним гре-кам, Александру Македонско-му, турецкому адмиралу Пирю Рейсу карты не-открытые еще континенты; передаваемые ста-рыми мореходами по наслед-ству уны тысячи лет точней-шие карты Земли; хрустальный череп, совершенные звездные карты и другие изделия, кото-рые технологически сложно сделать даже сегодня, как кан-дидат в археологию, прошлые ве-ка? Ну нам при объяснении по-добных фактов не исполнили об НЛО и перемещениях во Времени!

Кроме перенесений во Вре-мени, человек при приближении к НЛО очень часто ощущает... торможение или даже остано-вку Времени.

16 октября 1954 года в Сьер-де-Ривьер (департамент Верхняя Гаронна) фермер, возвращаю-щийся с поля во время дождя, заметил летящий на высоте 50 метров сероватый двухметро-вый диск. Когда НЛО пролетал над овецем, вдруг «время как бы остановилось, капли до-жда повисли в воздухе, дождь тем самым прекратился, дрожа-щая кобыла, словно позавыл про приятие Земли, плавно поднялась в воздух...». Продол-жался такой «стоп-кадр» ровно столько, сколько времени чело-век и животное находились вну-три сферы влияния объекта (т. е. несколько секунд), за-тем, как только они вновь ока-зались вне сферы, НЛО «резко полетел быстрее, кобыла опу-стилась на землю, капли дождя тоже полетели вниз». Прозви-ще второго мира в поисках при-шельцев (возможно, речь шла о титане — «тайтэниане»). По-сле исчезновения «человека» никто не догадался проверить домашние часы, однако нахо-дились вблизи пришедших ве-щи как-то внезапно постарели, несколько лежащих на полу га-з-т сильно пожелтели.

В 1958 году в Казахстане ос-тановились часы у всех сидяч-их рядом с костром студен-тов, когда над ними на высоте 3 м пролетел большой диск.

9 июля 1965 года белый ин-дийский НЛО в течение 45 минут маневрировал над аэропортом Санта-Мария (Кали-форния) на виду у большого чи-сла очевидцев. После отлета объекта обнаружилось, что больше башенные часы за это время отстали на 10 минут.

Так, может, и впрямь, зага-дочные пришельцы — гости из будущего? — наши праправну-ки? Но нет, заявляют фантасты, это опасно прежде всего для самих новоявцев: если они не-чаянно повлияют на наши собы-тия, то измененная история мо-жет сильнее ударить прежде всего по нашим потомкам. Не волнуйтесь, наши правнуки бу-дут (или есть) не глупее нас. Почитайте тысячи рассказов к-статеров, почти все они сво-дятся к стандартной ситуации: пришельцы «заняты непонятной работой, вдруг встречают слу-чайного очевидца происходяще-го... Нет, не «убирают свиде-теля (этого делать нельзя), но для того, чтобы свидетель не наговорил лишнего, его просто сожигают массу чепухи (дезин-формации). Нависные очевидцы спешат донести полученные зна-ния до общественности, но пре-вращаются не в героев, уско-ряющих прогресс, а в помешан-ных на чужих.

Вот так-то, уважаемые внуки, знайте, что мы в наше «древ-нее» XX веке разгадали вашу хитрость.

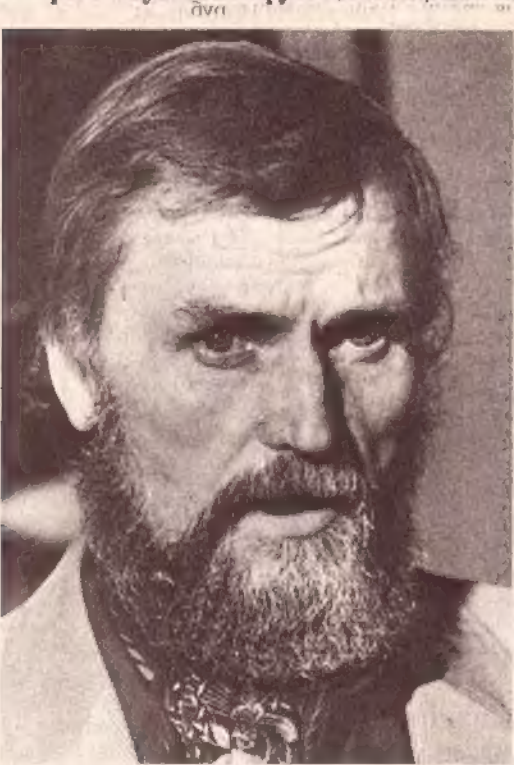
Вадим ЧЕРНОВОВ.

Труд.

Тэатр

3 НАРОДНАГА — У ПРАФЕСІЯНАЛЫ

Маладзечанскі абласны драматычны тэатр — самы малады ў рэспубліцы. Наш няш-татны карэспандэнт сутраўся з яго мастацкім кіраўніком, заслужаным дзеячам культу-ры Рэспублікі Беларусь М.П.МАЦКЕВІЧАМ і напісаў адрывак на некалькі пытаньняў.

Мікалай Патрыўч, кіраўнік тэатра.

— Мікалай Патрыўч, мінула крыху больш года з дня афіцыйнага адкрыцця тэатра. Але ж такая ўстаноўка не стварэцца ў адзін дзень, і, безумоўна, Мінскі абласны ўзнік не на пустым месцы. Раскажыце, калі ласка, як нараджаўся тэатр і каму належыць сама ідэя мець пра-фесійны драмтэатр у Маладзечне.

— Пачну з таго, што ў нашым горадзе доўгі час працаваў народны тэатр пры гарадскім До-ме культуры, які быў вядомы не толькі ў рэ-спубліцы, але і за яе межамі. Калектыв тэатраў паўстаў на шматлікіх конкурсах і фестывалях: міжнародным конкурсе аматарскіх тэатраў у Чэхаславакіі, «Раміе дружбы — 1984» у Рызе, фестывалі аматарскіх тэатраў у Маскве. Сярод спектакляў, пастанальных мною ў народ-ным тэатры, — «Вежа» А.Дуларавы і А.Дуларавы, «Суд Алаізы» В.Котуня, «Радзавыя» А.Дуларавы.

Недзе ў канцы 80-х гадоў у мяне ўзнікла за-дача стварыць на аснове народнага прафесійнага гарадскі тэатр, нешта нахалт тэатра-студыі. Потым падумалася: кожная вобласць мае свой абласны тэатр, і толькі Мінская як быццам аб-дзелена. Чаму б не мець абласны тэатр у нас, у Маладзечне? Параўнаў з А.Дуларавым, былым мэрам горада А.Вябаравым, начальнікам у-праўлення культуры аблвыканкома В.К.Гедрой-чам. Знайшоў падтрымку і паразуменне.

— За год тэатр паказаў 16 прэм'ерных спек-такляў. Гэты паказчык, бадай, самы высокі ў Беларусі. Ці ўсё тое, што планавалася, удалося ажыццявіць? Чым парадваў вас першы тэат-ральны год і чым замсмуў?

— Я лічу, што ўдалося нават больш, чым пла-навалася. Справа ў тым, што праца над нека-тымі спектаклямі ішла яшчэ да афіцыйнага адкрыцця тэатра («Я стаю ля рэстарана», «Пры-мак», «Гусыня Дарафей», «Зямля»), але сцэнічныя жыццё яны набылі толькі ў 1993 г. Паставілі спектаклі «Час, Сымон, час...» па п'есе Я.Купалы «Раскіданае гніздо» і «Жаніцца Балзымінава» А.Астроўскага.

Мне сабіста парадвала праца над п'есай «Адуранне», ганаруся, што супрацоўніцтва з Аляксеем Дударавым працягвалася. Не пратрымаў, выбраўшы «Камедлю» Ф.Алях-новіча, спектакль вельмі падабаецца гледца-у. З дзіцячых спектакляў я вылучуў бы «Пунсоўно

«Кастычкі» і «Залатое курань».

А засмучае тое, што ўзровень некаторых спектакляў для юных не вельмі высокі. У гэтым плане нам трэба яшчэ шмат працаваць. Не па-гаджаюся з думкай, што маленькі глядач менш патрабавальны.

— Мікалай Патрыўч, сёння на тэатральнай афішы — чатыры вашы спектаклі. Праца над якой пастаноўкай была для вас найбольш цікавай?

— Кожны спектакль для мяне нечым дарагі. «Зямля» найперш дарагая тым, што пры-ходзілася працаваць з добрым пазытыўным матэ-рыялам — пазмай Я.Коласа «Новая зямля». А пазытыўная метафара вымагала і метафары сцэнічнай. Вялікае задавальненне ат

